

POSTUPAK PRIVATIZACIJE

Novembar, 2013.

POJAM PRIVATIZACIJE

- **Privatizacija** - proces transfera imovine, odnosno kapitala iz javne (državne) u privatnu svojinu.
- U širem smislu može označavati i privatno upravljanje državnom imovinom.
- Agencija za privatizaciju jeste pravno lice koje prodaja kapitala, odnosno imovinu i promoviše, inicira, sprovodi i kontroliše postupak privatizacije, u skladu sa zakonom.

ŠTA JE FUNKCIJA AGENCIJE ZA PRIVATIZACIJU?

- Obavljanje poslova kontrole postupka privatizacije, u smislu propisa o privatizaciji, Agencija proverava:
 - - procenjenu vrednost kapitala ili imovine subjekta privatizacije;
 - - usklađenost programa privatizacije ili programa restrukturiranja sa propisima;
 - - usklađenost priliva sredstava po osnovu izvršene prodaje sa ugovorom o prodaji i izvršenje ugovora o prodaji u kojem je Agencija ugovorna strana, kao i prenos akcija bez naknade zaposlenima.
- Centralni registar za hartije od vrednosti sadrži jedinstvenu bazu podataka o izdatim akcijama, kao i o promenama tih podataka, u skladu sa zakonom.
- U Privatizacionom registru evidentira se deo kapitala subjekta privatizacije izražen u akcijama, koji se prenosi građanima bez naknade, u skladu sa ovim zakonom. Privatizacioni registar vodi se u ministarstvu nadležnom za poslove privatizacije.

MODELI PRIVATIZACIJE

Modeli privatizacije jesu:

- 1) prodaja kapitala;
- 2) prenos kapitala bez naknade

Prodaja kapitala, odnosno imovine subjekta privatizacije sprovodi se putem sledećih metoda:

Javni tender

Javna aukcija

Prenos kapitala bez naknade obavlja se posle sprovedene prodaje kapitala, i to:

prenosom akcija
zaposlenima

prenosom akcija
građanima

KUPCI U POSTUPKU PRIVATIZACIJE

- Kupac kapitala ili imovine može biti domaće ili strano pravno ili fizičko lice, u skladu sa Zakonom.
- Domaća ili strana pravna ili fizička lica mogu da se udruže, radi kupovine kapitala ili imovine subjekta privatizacije i da ovlaste jedno lice za zastupanje.

KO NE MOŽE BITI KUPAC

- Kupac kapitala ili imovine ne može biti:
 - 1) domaće pravno lice koje posluje većinskim društvenim kapitalom;
 - 2) fizičko lice, pravno lice i osnivač pravnog lica, koje prema subjektu privatizacije ima dospele obaveze neizmirene do dana podnošenja ponude na tender, odnosno prijave za učešće na aukciji;
 - 3) fizičko lice, pravno lice i osnivač pravnog lica sa kojim je raskinut ugovor o prodaji kapitala odnosno imovine zbog neizvršenja ugovorenih obaveza;

- 4) fizičko lice koje je osuđivano ili protiv koga se vodi postupak za sledeća krivična dela:
 - - krivična dela protiv privrede;
 - - krivična dela protiv službene dužnosti;
 - - teško ubistvo;
 - - teška krađa, razbojnička krađa, razbojništvo, utaja, prevara, neosnovano korišćene kredita i druge pogodnosti, iznuda, ucena i zelenaštvo;
 - - neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga, omogućavanje uživanja opojnih droga, proizvodnja i stavljanje u promet škodljivih proizvoda,
 - zagađivanje vode za piće i životnih namirnica i teška dela protiv zdravlja ljudi;
- protivpravna izgradnja i stavljanje u pogon objekata i postrojenja koja zagađuju životnu sredinu,
- unošenje opasnih materija u Srbiju i nedozvoljeno prerađivanje, odlaganje i skladištenje opasnih materija i nedozvoljena izgradnja nuklearnih postrojenja;
- zločinačko udruživanje, izrađivanje i nabavljanje oružja i sredstava namenjenih za izvršenje krivičnih dela, nedozvoljeno držanje oružja i eksplozivnih materija,
- nedozvoljeno prelaženje državne granice i krijumčarenje ljudi,
- Neovlašćeno organizovanje igara na sreću i neovlašćeno bavljenje određenom delatnošću organizovanog kriminala;
- krivično delo iz člana 149. stav 2. Zakona o planiranju i izgradnji

- 5) Kupac kapitala ili imovine ne može biti ni privredno društvo u kojem se lice smatra kontrolnim članom ili kontrolnim akcionarom, u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva.
- 6) Kupac kapitala ili imovine matičnog, odnosno zavisnog preduzeća u kojem se sprovodi privatizacija ne može da bude njegovo zavisno, odnosno matično preduzeće.

UČEŠĆE NA AUKCIJI

- Ako učesnik na javnoj aukciji koji je proglašen kupcem ili koji istakne drugu najvišu ponudu ne potpiše zapisnik ili ne izvrši plaćanje u predviđenom roku, gubi svojstvo kupca i pravo da učestvuje na budućim aukcijama koje se organizuju za taj subject privatizacije, kao i pravo na vraćanje depozita. Lice uplaćuje na ime štete koja je nastala za subjekt privatizacije i za Agenciju novčani iznos u visini od 30% prodajne cene na račun Agencije, od čega 15% pripada subjektu privatizacije.
- Pravo da učestvuje na budućim aukcijama koje se organizuju za subjekt privatizacije iz nema ni član porodice lica koje je izgubilo svojstvo kupca, kao ni pravno lice čiji je on osnivač. Članovima porodice smatraju se potomci, bračni ili vanbračni drug i roditelji kupca.
- Lice koje je izgubilo svojstvo kupca i članovi njegove porodice, u skladu sa članom 12a Zakona, nemaju pravo da učestvuju u budućim aukcijama koje se organizuju za bilo koji subjekt privatizacije i to u periodu od šest meseci od dana održavanja aukcije na kojoj je izgubilo svojstvo kupca. Ako po isteku roka lice ponovo izgubi svojstvo kupca, gubi pravo da učestvuje u budućim aukcijama koje se organizuju za bilo koji subjekt privatizacije.

SREDSTVA PLAĆANJA U PRIVATIZACIJI

- Sredstva plaćanja u privatizaciji mogu biti u domaćoj i stranoj konvertibilnoj valuti. Sredstva plaćanja mogu biti i u obveznicama po osnovu neisplaćene devizne štednje građana koje dospevaju zaključno sa danom prodaje kapitala ili imovine, izdatim fizičkim licima koja su državljani Republike Srbije.
- Sredstva plaćanja mogu biti i u obveznicama po osnovu neisplaćene devizne štednje građana izdatim fizičkim licima koja su državljani Republike Srbije, bez obzira na rok njihovog dospeća.
- Sredstva plaćanja ne mogu biti u obveznicama po osnovu neisplaćene devizne štednje građana izdatim fizičkim licima koja su državljani Republike Srbije i koje nisu dospele na dan prodaje kapitala, odnosno imovine, ako se ugovorena cena plaća u najviše šest godišnjih rata.

POKRETANJE POSTUPKA PRIVATIZACIJE

- Postupak privatizacije pokreće se inicijativom nadležnog organa subjekta privatizacije i pripremom prospekta za privatizaciju.
- Inicijativa za privatizaciju, u smislu ovog zakona, jeste akt subjekta privatizacije kojim se izražava namera za sprovođenje privatizacije i donosi se u pismenoj formi. I
- Inicijativa za privatizaciju dostavlja se organizacijama sindikata koje deluju u subjektu privatizacije, a zaposleni se o tome obaveštavaju na način utvrđen opštim aktom subjekta privatizacije.
- Inicijativa za privatizaciju sa prospektom dostavlja se Agenciji u roku od **pet dana** od dana njenog donošenja. Postupak privatizacije može se pokrenuti i inicijativom ministarstva nadležnog za poslove privatizacije i zainteresovanih kupaca. Subjekt privatizacije dužan je da u roku od sedam dana od dana prijema inicijative za privatizaciju dostavi prospekt Agenciji.
- Inicijativu za privatizaciju u subjektima privatizacije sa većinskim državnim kapitalom ministarstvo nadležno za poslove privatizacije dostavlja Vladi Republike Srbije radi davanja saglasnosti.

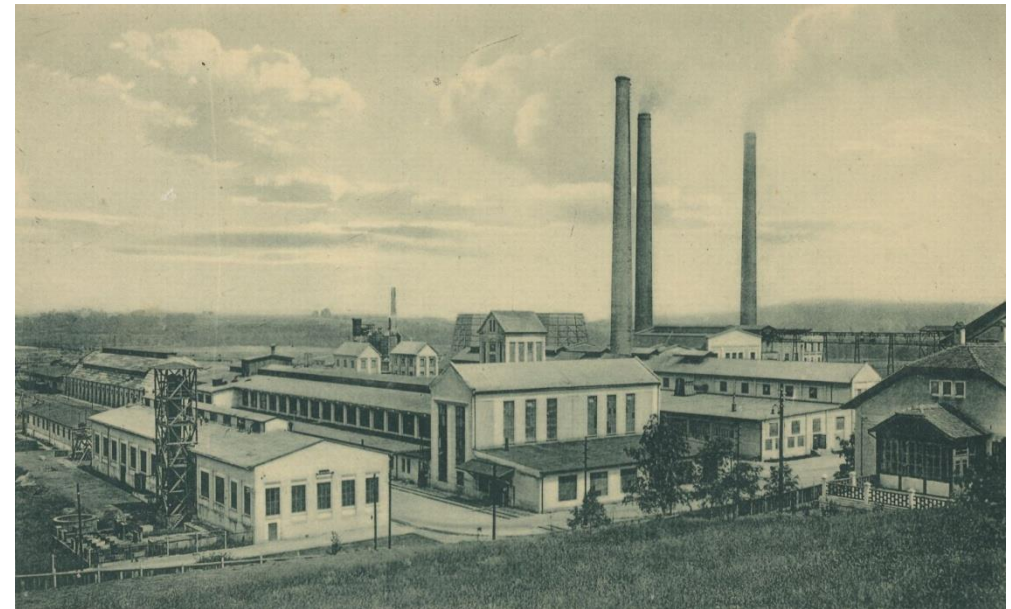
PROSPEKT

- Prospekt u smislu ovog zakona, jeste prikaz osnovnih podataka o subjektu privatizacije prema poslednjem finansijskom izveštaju. Obrazac prospekta propisaće ministar nadležan za poslove privatizacije. Agencija oglašava prospekt u sredstvima javnog informisanja (štampa, internet ili televizija) najkasnije u roku od 15 dana od dana dostavljanja prospekta.
- Oglašavanje vrši se radi prikupljanja podataka o broju potencijalnih kupaca.
- Potencijalni kupac svoju zainteresovanost za kupovinu kapitala odnosno imovine subjekta privatizacije izražava pismenim putem i o tome obaveštava subjekt privatizacije i Agenciju u roku koji odredi Agencija u javnom oglasu.
- Troškove oglašavanja prospekta snosi subjekt privatizacije. Agencija u roku od pet dana od dana isteka roka za prikupljanje podataka o broju potencijalnih kupaca obaveštava subjekte privatizacije o metodu prodaje.

- Subjekt privatizacije koji se privatizuje metodom javnog **tendera** priprema dokumentaciju u skladu sa propisom iz člana zakona.
- Subjekt privatizacije koji se privatizuje metodom javne **aukcije** izrađuje program privatizacije u skladu sa propisom iz zakona.
- Program privatizacije sadrži naročito podatke o: poslovanju, vrednosti kapitala ili imovine i obliku organizovanja subjekta privatizacije. Program privatizacije donosi nadležni organ subjekta privatizacije.
- Program privatizacije dostavlja se Agenciji u roku koji ne može biti duži od 90 dana od dana dostavljanja odluke o metodu privatizacije.

- Agencija vrši kontrolu programa i prihvata ga ako taj program sadrži propisane podatke.
- Uz program dostavlja se izjava odgovornog lica u subjektu privatizacije o tačnosti podataka sadržanih u programu privatizacije.
- Odgovorno lice odgovara za štetu koju svojom izjavom prouzrokuje subjektu privatizacije ili kupcu kapitala, ako je izjava data grubom nepažnjom ili sa namerom da se šteta prouzrokuje.
- Agencija je dužna da u roku od 30 dana od dana dostavljanja programa privatizacije donese odluku o prihvatanju, vraćanju na ispravku ili o izmeni programa privatizacije, u skladu sa propisom kojim se uređuje sadržaj i način izrade programa privatizacije.
- Subjekt privatizacije dužan je da ispravku ili izmenu programa privatizacije izvrši u roku koji odredi Agencija, koji ne može biti duži od 60 dana od dana donošenja odluke .
- Ako Agencija ne donese odluku u roku, smatra se da je program privatizacije prihvaćen. Subjekt privatizacije dužan je da postupi po odluci Agencije. U slučaju da subjekt privatizacije ne dostavi program privatizacije ili ne postupi po odluci Agencije, dalji postupak privatizacije sprovodi Agencija, u skladu sa zakonom.

PROCENA VREDNOSTI KAPITALA ILI IMOVINE

- U subjektu privatizacije koji se privatizuje metodom javne aukcije utvrđuje se raspon vrednosti kapitala ili imovine.
- Cena po kojoj će kapital ili imovina biti prodati primenom metoda iz člana 10. Zakona formira se zavisno od uslova na tržištu.
- Vlada Republike Srbije propisuje metodologiju procene vrednosti kapitala ili imovine subjekta privatizacije.

PRODAJA KAPITALA

- Predmet prodaje je 70% kapitala koji se privatizuje, osim ako propisima kojima se uređuje pravni položaj privrednih subjekata, odnosno uslovi i način obavljanja pojedinih privrednih i drugih delatnosti, nije drugačije uređeno.
- Procenat kapitala koji se prodaje u subjektima privatizacije sa većinskim državnim kapitalom čiji pravni položaj, odnosno uslovi i način obavljanja pojedinih privrednih i drugih delatnosti, nije uređen posebnim propisom, određuje Vlada.

JAVNA AUKCIJA

- Prodaja kapitala, odnosno imovine javnom aukcijom, jeste metod privatizacije javnim nadmetanjem potencijalnih kupaca, u skladu sa utvrđenim uslovima prodaje. Javnu aukciju organizuje Agencija.
- Postupak prodaje kapitala, odnosno imovine metodom javne aukcije obuhvata: pripremu javne aukcije, prijavu za učešće i registraciju učesnika, sprovođenje javne aukcije, zaključivanje ugovora i druge radnje od značaja za sprovođenje javne aukcije.
- Prodaju putem metoda javne aukcije sprovodi komisija za aukciju, koju obrazuje Agencija. Komisija za aukciju ima predsednika i dva člana. Komisija za aukciju sprovodi prodaju putem javne aukcije, registruje lica koja imaju pravo učešća na javnoj aukciji, proglašava javnu aukciju neuspehom, potpisuje zapisnik i vrši druge poslove od značaja za sprovođenje javne aukcije.
- Komisija za aukciju sastavlja zapisnik o svom radu i izveštaj o rezultatima javne aukcije, koje dostavlja Agenciji, ministarstvu nadležnom za poslove privatizacije i Vladi Republike Srbije, u roku od 15 dana od dana završetka postupka prodaje putem javne aukcije.

- Za učešće na javnoj aukciji objavljuje se javni poziv. Javni poziv objavljuje Agencija najranije 30 dana pre dana održavanja javne aukcije. Javni poziv sadrži: naziv subjekta privatizacije, mesto, adresu, datum i vreme održavanja javne aukcije, iznos i način uplate depozita za učešće na javnoj aukciji i druge podatke od značaja za sprovođenje javne aukcije.
- Javni poziv može da sadrži i obavezu za ulaganje sredstava u subjekt privatizacije, rešavanje pitanja zaposlenih, obezbeđenje kontinuiteta poslovanja i zaštite životne sredine. Javni poziv se objavljuje putem interneta na posebnom veb sajtu Vlade Republike Srbije, u domaćim i inostranim sredstvima informisanja, čiju listu utvrđuje minister nadležan za poslove privatizacije.
- Učesnici na javnoj aukciji dužni su da uplate depozit. Ministar nadležan za poslove privatizacije utvrđuje visinu i način uplate depozita iz stava. Učesnik na javnoj aukciji ima pravo prigovora na zakonitost sprovedenog postupka u roku od osam dana od dana održavanja javne aukcije.
- Prigovor se podnosi ministarstvu nadležnom za poslove privatizacije, koje je dužno da o prigovoru odluči u roku od osam dana od dana prijema prigovora.
- Akt kojim se odlučuje o prigovoru konačan je.
- Vlada Republike Srbije bliže propisuje postupak i način prodaje kapitala i imovine metodom javne aukcije.

UGOVOR O PRODAJI

- Ugovor o prodaji kapitala, odnosno imovine sadrži odredbe o: ugovornim stranama, predmetu prodaje, ugovorenoj ceni, roku plaćanja, korišćenju zemljišta, načinu, oblicima i roku investiranja kupca u subjekt privatizacije radi obavljanja registrovane delatnosti, načinu rešavanja pitanja zaposlenih i druge odredbe o kojima se sporazumeju ugovorne strane.
- Akcije koje stiče kupac iz novih emisija po osnovu povećanja kapitala subjekta privatizacije za vreme izvršenja ugovorenih obaveza, smatraju se sopstvenim akcijama subjekta privatizacije koje su u potpunosti plaćene.
- Kada kupac kapitala, odnosno imovine, izvrši obaveze iz ugovora o prodaji kapitala, odnosno imovine, što se dokazuje potvrdom Agencije, subjekt privatizacije koji je stekao sopstvene akcije dužan je da ih bez naknade prenese kupcu kapitala, odnosno imovine, od koga ih je stekao.

- Agencija dostavlja registru nadležnom za vođenje računa hartija od vrednosti rešenje na osnovu kojeg se vrši upis sopstvenih akcija na subjekt privatizacije, kao i rešenje na osnovu kojeg se vrši prenos sopstvenih akcija na kupca.
- U slučaju raskida ugovora o prodaji kapitala, odnosno imovine, akcije se prenose Akcijskom fondu (sada Agenciji za privatizaciju) koji ih prodaje zajedno sa akcijama subjektaprivatizacije koje su mu prenete u skladu sa zakonom.
- Sredstva ostvarena od prodaje sopstvenih akcija stečenih po osnovu povećanja kapitala novim ulozima, po odbitku troškova prodaje, Agencija za privatizaciju prenosi kupcu sa kojim je ugovor o prodaji kapitala, odnosno imovine, raskinut.
- Na otuđenje, režim i druge pravne poslove koji se odnose na sopstvene akcije shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuju privredna društva.
- Ugovor smatra se zaključenim kad ga potpišu kupac i Agencija I overava se u sudu.

- Ugovor o prodaji kapitala, odnosno imovine Agencija dostavlja ministarstvu nadležnom za poslove finansija, radi evidentiranja, a zaposlenima i manjinskim akcionarima u subjektu privatizacije na njihov zahtev, radi upoznavanja.
- Kao primer jedne uspešne privatizacije, uspešne u smislu da je Kupac ispunio ugovorne obaveze i time izašao iz nadležnosti Agencije za privatizaciju, navodi se između i ostalih “ATOMSKA BANJA GORNJA TREPČA” iz Gornje Trepče.
- Takva preduzećakoja su istekla iz nadležnosti Agencije za privatizaciju kontrolišu drugi nadležni državni organi kao što su Inspekcija rada, Poreska uprava, Ministarstvo za unutrašnje poslove i dr.

PRIMER IZ PRAKSE

Ugovor o prodaji društvenog kapital između Agencije za privatizaciju, Beograd i “Bonida” doo, Vladimirci je zaključen 09.09.2008.godine.

Predmet ugovora je prodaja 70% društvenog kapitala Društvenog preduzeća Prirodnog lečilišta GORNJA TREPAČA, GORNJA TREPČA.

Plaćanje je izvršeno odjednom. Ugovornre obaveze se kontrolišu 5 godina.